

Sygn. akt I C 834/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Poryzała

Protokolant: Katarzyna Budzik

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa E. B.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę 6 000 zł

I zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. B. kwotę 6 000 (sześć tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2011 roku;

II zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3498,31 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 834/12

UZASADNIENIE

Powódka E. D., obecnie nosząca nazwisko (...), wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty

6 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2011 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w dniu 28 maja 2011 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego doznała obrażeń ciała, w związku z czym zaczęła odczuwać silne bóle głowy i klatki piersiowej oraz bóle kolana. Po upływie doby bóle się nasiliły, pojawiły się zawroty głowy i wymioty, w efekcie czego powódka udała się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w P., gdzie po wykonaniu badań, w tym rtg, rozpoznano skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego kręgosłupa, zalecono kołnierż S. na okres dwóch tygodni i przyjmowanie środków przeciwbólowych oraz kontrolę lekarską. Powódka przyjmowała silne leki przeciwbólowe, a czas po wypadku był czasem nieustannych wizyt i konsultacji lekarskich. Podała, że zalecono jej rehabilitację i leczenie farmakologiczne, w związku z czym korzystała z masażu, lasera, magnetoterapii, a ponadto - iż stwierdzono u niej ostrą reakcję na stres.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała również, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z 23 września 2011 r. skierował ją na rehabilitację w schorzeniach narządu ruchu, którą odbyła w okresie od 3 do 23 listopada 2011 r. Podkreśliła, że do chwili wypadku była w pełni sprawna, samodzielna i niezależną osobą. Uprawiała jogę, dużo pływała i jeździła na nartach, a pomimo podjętego leczenia odczuwa skutki wypadku, głównie w postaci bólów i zawrotów głowy, prawostronnego drętwienia ciała, odczuwa również lęk przed jazdą samochodem.

Wskazała, że strona pozwana w związku ze zgłoszonym roszczeniem - decyzją z 4 października 2011 r. przyznała powódce kwotę 4 000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 200 zł.

W uzasadnieniu podała, iż w toku postępowania likwidacyjnego wypłaciła powódce kwotę 4 000 zł zadośćuczynienia, sprzeciwia się żądaniu pozwu jako nadmiernie wygórowanemu i nieadekwatnemu do rozmiaru krzywdy, jakiej doznała powódka. Podała, że z badań wykonanych przez powódkę wynika, iż nie stwierdzono u niej zmian urazowych, natomiast stwierdzono nierówne zarysy blaszek granicznych trzonów C2 i C3 bez jednoznacznych cech zmiany pourazowej. Powódka otrzymała jedynie zalecenie noszenia kołnierza ortopedycznego przez okres dwóch tygodni. Badania nie wykazały u powódki typowych dolegliwości pourazowych, a badana w dniu przyjęcia na leczenie rehabilitacyjne w ramach prewencji ZUS wykazywała prawidłowe zakresy - "napięcie mięśni przykręgosłupowych prawidłowe, odległość palce - podłoga 0 cm, testy korzeniowo - rozciągowe - ujemne", ponadto ruchy rotacyjne kręgosłupa były zaburzone jedynie w niewielkim stopniu, a testy funkcjonalne dały wynik prawidłowy - w normie. Podała, że powódka powróciła do pracy od 3 października 2011 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 maja 2011 r. w K. na skrzyżowaniu ulic (...) kierujący pojazdem marki O., nr rej (...), nie zachował bezpiecznej odległości między pojazdami i doprowadził do zderzenia z pojazdem marki A., nr rej. (...), uderzając w jego tył, na skutek czego uszkodzona została pasażerka samochodu marki A. - powódka E. D., obecnie nosząca nazwisko (...). W chwili zdarzenia powódka była przypięta pasami bezpieczeństwa.

Sprawcę powyższego zdarzenia i stronę pozwaną łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, obowiązująca w chwili powyższego zdarzenia.

(bezsporne)

Na drugi dzień po zdarzeniu powódka zaczęła odczuwać silne bóle szyi, pleców, lewego kolana, głowy, pojawiły się u niej nudności i wymioty. Wobec zaostrzenia tych dolegliwości w dniu 30 maja 2011 r. powódka zgłosiła się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (...) Centrum Medycznego w P., gdzie wykonano badanie rtg kręgosłupa szyjnego, które wykazało zniesienie lordozy szyjnej. Powódce zalecono noszenie kołnierza S. przez okres dwóch tygodni, środki przeciwbólowe, a ponadto dalszą kontrolę w razie potrzeby.

W dniu 31 maja 2011 r. z powodu nasilonych dolegliwości bólowych, zwłaszcza kręgosłupa szyjnego i głowy, powódka była konsultowana przez specjalistę ortopedę - traumatologa, który zalecił dalsze noszenie kołnierza ortopedycznego oraz konsultację neurologiczną.

W związku z zawrotami głowy, bólem kręgosłupa promieniującym do łopatki oraz drętwieniem rąk i bólami przy oddychaniu, a nadto z uwagi na stany lękowe dotyczące sytuacji kojarzonych z wypadkiem powódka w dniu 6 czerwca 2011 r. była konsultowana przez neurologa, który stwierdził zespół bólowy korzeniowy szyjny pourazowy. Zalecił fizykoterapię, leczenie farmakologiczne i konsultację psychologiczną.

W dniu 3 lipca 2011 r. powódka była ponownie konsultowana przez ortopedę, który stwierdził napięcie mięśni przykręgosłupowych odcinka C z ograniczeniem ruchu we wszystkich płaszczyznach. Powódce zalecono rehabilitację oraz konsultację neurologiczną i psychologiczną.

Wykonane u powódki 6 lipca 2011 r. badanie rtg wykazało nierówne zarysy blaszek granicznych trzonów C2 i C3 bez jednoznacznych cech zmiany pourazowej.

Dowód: - kserokopia karty informacyjnej z 30.05.2011 r.

- kserokopia zaświadczenia lekarskiego z 31.05.2011 r.

- kserokopia konsultacji neurologicznej z 06.06.2011 r.

- kserokopia informacji dla lekarza kierującego z 17.06.2011 r.

- kserokopia konsultacji ortopedycznej z 03.07.2011 r.

- wynik badania rtg z 06.07.2011 r.

- faktura VAT (...) z 02.07.2011 r.

w aktach szkody nr (...)

W dniu 13 lipca 2011 r. powódka była konsultowana przez psychologa, który stwierdził ostrą reakcję na stres, która rozwinęła się w następstwie doznanego wypadku komunikacyjnego z dnia 28 maja 2011 r. U powódki wystąpiły objawy charakterystyczne dla ostrej reakcji na stres, sprowadzające się do utrudnień w funkcjonowaniu psychospołecznym, polegających na zaburzeniach snu, spadku koncentracji uwagi i szybszej męczliwości psychofizycznej oraz drażliwości, wybuchowości i lęku przed przebywaniem na drodze. Dokuczliwe, utrudniające funkcjonowanie, somatyczne doznania bólowe stanowiły dla powódki wtórne źródło stresu.

Dowód: - kserokopia opinii psychologicznej z 13.07.2011 r., k. 39 - 40

W dniach 28 lipca 2011 r., 9 września 2011 r. oraz 7 października 2011 r. powódka była konsultowana przez lekarza psychiatrę w (...) w K..

Dowód: - kserokopia dokumentacji medycznej, k. 41 - 42

W okresie od 5 lipca 2011 r. do 14 lipca 2011 r. powódka korzystała z zabiegów w Centrum (...) w N. przy zastosowaniu, m.in. elektroterapii i ultradźwięków. Kolejne zabiegi powódka odbyła w okresie od 1 sierpnia 2011 r. do 12 sierpnia 2011 r. (elektroterapia, terapia manualna), w listopadzie 2011 r. (masaż, laser, magnetoterapia), a następnie w grudniu 2011 r.

Dowód: - kserokopia zaświadczenia z 14.07.2011 r.

w aktach szkody nr (...)

- kserokopia zaświadczeń z 12.08.2011 r., 02.11.2011 r.,

28.12.2011 r., k. 36 - 38

W wyniku ponownej konsultacji w Poradni (...) Urazowo - Ortopedycznej (...) w P. - w sierpniu 2011 r. stwierdzono u powódki zaznaczony objaw szczytowy, głównie dla odcinka C i L - K, a także zauważalny utrudniony ruch rotacji w stronę prawej obręczy barkowej, zaznaczone objawy rozciągowe. Powódce zalecono kontynuowanie rehabilitacji.

Dowód: - kserokopia zaświadczenia lekarskiego, k. 35

W dniu 23 września 2011 r. powódka została skierowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rehabilitację leczniczą w schorzeniach narządów ruchu w systemie stacjonarnym, którą odbyła w Szpitalu (...) w L. w okresie od 3 listopada 2011 r. do 26 listopada 2011 r. Powódka została poddana tam rehabilitacji i zabiegom fizjoterapeutycznym, m.in. zabiegom ciepłoleczniczym, krioterapii, kinezyterapii. Po przebytej rehabilitacji leczniczej u powódki stwierdzono poprawę sprawności ruchowej kręgosłupa szyjnego. Powódce zalecono kontynuację wyuczonych ćwiczeń oraz kontrolę w poradni specjalistycznej - neurologicznej.

Dowód: - kserokopia zawiadomienia z 23.09.2011 r., k. 24

- kserokopia informacji o przebytej rehabilitacji leczniczej, k. 31 - 34

Na skutek wypadku z dnia 28 maja 2011 r. powódka doznała urazu bezwładnościowego kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu torebkowo - więzadłowego z ograniczeniem biernych ruchów rotacyjnych głowy z zespołem bólowym przeciążeniowym, bez objawów ubytkowych i korzeniowych, a nadto stłuczenia kolana lewego bez upośledzenia zakresu ruchów - bez uszczerbku.

Rokowanie co do całkowitego wyleczenia nie jest w pełni pomyślne, ponieważ okresowo mogą nawracać pobolewania karku. Powódka będzie nadal wymagała leczenia i rehabilitacji.

Dowód: - opinia biegłych z zakresu chirurgii urazowo - ortopedycznej

K. C. i z zakresu neurologii E. T., k. 86 - 91

Na skutek powyższego zdarzenia u powódki wystąpiła również ostra reakcja na stres, a następnie zaburzenia stresowe pourazowe. Ostra reakcja na stres trwała u powódki kilka do kilkunastu godzin. Zaburzenia stresowe pourazowe trwały przez szereg miesięcy.

Dowód: - opinia biegłych z zakresu psychiatrii A. H. i z zakresu psychologii

W. H., k. 109 - 116

W wyniku wypadku z dnia 28 maja 2011 r. powódka doznała uszczerbku na zdrowiu w wysokości 11 %.

Dowód: - opinia biegłych z zakresu chirurgii urazowo - ortopedycznej

K. C. i z zakresu neurologii E. T., k. 86 - 91;

- opinia biegłych z zakresu psychiatrii A. H. i z zakresu psychologii

W. H., k. 109 - 116

Przed wypadkiem powódka aktywnie spędzała wolny czas, uprawiała jogę, jeździła na nartach i na rowerze, pływała, jeździła konno. Z powodu nasilenia dolegliwości bólowych kręgosłupa po powyższym wypadku powódka zaprzestała uprawiania sportów. Z uwagi na dyskomfort i ból powódka nie może nosić butów na wysokich obcasach, bóle pleców i szyi odczuwa także przy czynnościach życia codziennego, m. in. zmywaniu naczyń. Od czasu powyższego wypadku powódka odczuwa lęk przed jazdą samochodem.

Po wyżej opisanym wypadku powódka przez kilka miesięcy zażywała leki przeciwbólowe, obecnie zażywa je jedynie w przypadku nasilenia dolegliwości bólowych.

Dowód: - zeznania świadka P. B., k. 78 - 79

- przesłuchanie powódki, k. 79

Powódka w piśmie z datą 27 lipca 2011 r., doręczonym stronie pozwanej 29 lipca 2011 r., wezwała ją do zapłaty kwoty 9 000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z powyższym wypadkiem.

Dowód: - kserokopia pisma z 27 lipca 2011 r.

w aktach szkody nr (...)

Powódka otrzymała dotychczas od strony pozwanej kwotę 4 000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z wypadkiem, któremu uległa 28 maja 2011 r.

(bezsporne)

Sąd zważył:

Mając na względzie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż powództwo jest w przeważającej części zasadne.

Zgodnie z treścią art.444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W wypadkach przewidzianych w artykule powyższym (art.444§1 k.c.) sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 k.c.).

Celem zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej - krzywdy. Krzywdą określa się cierpienia fizyczne i psychiczne. Do cierpień fizycznych zalicza się przede wszystkim ból i podobne do niego dolegliwości. Cierpieniem psychicznym będą ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia. Celem zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych - dlatego zadośćuczynienie obejmuje wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości, zaś w orzecznictwie przyjęto, że zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować zarówno cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, czas ich trwania, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości, a więc prognozy na przyszłość (wyrok SN z dnia 18 maja 2004 r.,(...), LEX nr 584206).

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, zasadą jest indywidualizacja okoliczności określających rozmiar krzywdy, przy uwzględnieniu konkretnego przypadku w którym doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Wysokość zadośćuczynienia musi mieć charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Mając na względzie całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, iż nie ulega wątpliwości, że strona pozwana odpowiada za szkodę, której doznała powódka w następstwie wypadku z dnia 28 maja 2011 r., co wynika również wprost z treści odpowiedzi na pozew. Nie sposób jednak zgodzić się ze stanowiskiem strony pozwanej, zgodnie z którym wypłaconą powódce - przed wniesieniem pozwu - kwotę 4 000 zł tytułem zadośćuczynienia należy uznać za odpowiednią.

Zdaniem Sądu, treść zebranych w sprawie dowodów, a przede wszystkim opinii biegłych z zakresu chirurgii - ortopedii i neurologii oraz psychiatrii i psychologii, uzasadnia przyjęcie, że między powyższym zdarzeniem a szkodą, której doznała powódka, zachodzi normalny związek przyczynowy.

W efekcie postępowania dowodowego, a w szczególności w oparciu o opinie biegłych z zakresu chirurgii - ortopedii i neurologii oraz psychiatrii i psychologii, Sąd uznał, iż rozmiar i stopień nasilenia cierpień fizycznych i psychicznych, jakie powódka odczuwała w związku z obrażeniami ciała, których doznała wskutek powyższego wypadku, a także to, że w ich wyniku doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu, uzasadnia przyznanie powódce dodatkowo (a więc ponad już wypłaconą jej przez stronę pozwaną kwotę 4 000 zł) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 6 000 zł (po uwzględnieniu opinii biegłych lekarzy, a mianowicie chirurga - ortopedy, neurologa oraz psychiatry, którzy wydali opinie w odniesieniu do powódki, Sąd uznał, iż uszczerbek na zdrowiu, którego doznała powódka wynosi 11 %). W ocenie Sądu, opinie wydane przez biegłych w przedmiotowej sprawie są logiczne i przekonujące.

Zdaniem Sądu, kwota powyższa, zasądzona na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia, będzie dla niej odpowiednią kompensatą za doznaną przez nią krzywdę, zwłaszcza zważywszy na to, że wskutek opisanego wyżej wypadku powódka odczuwała i nadal odczuwa bóle, zmuszona była przez długi okres kontynuować leczenie, w tym farmakologiczne, poddać się licznym badaniom i rehabilitacji, co niewątpliwie utrudniało jej normalne funkcjonowanie, a zatem powódka zmuszona była istotnie ograniczyć przez to swą aktywność życiową, w szczególności zrezygnować z wielu form spędzania czasu wolnego, odpoczynku, życia towarzyskiego. Przed wypadkiem powódka aktywnie spędzała wolny czas - jeździła na rowerze, na nartach, pływała, jeździła konno, uprawiała jogę, z czego z powodu nasilenia dolegliwości bólowych i konieczności rehabilitacji po wypadku zmuszona była zrezygnować.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał że kwota 6 000 zł (a więc ponad już wypłaconą powódce przez stronę pozwaną kwotę 4 000 zł) stanowi należytą kompensatę za krzywdę doznaną przez powódkę w wyniku wypadku z 28 maja 2011 r., przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierna, lecz utrzymana w rozsądnych granicach.

W ocenie Sądu, zasadnym jest też żądanie odsetek ustawowych od kwoty 6 000 zł, zasądzonej na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia, od 5 października 2011 r., bowiem powódka w piśmie z datą 27 lipca

2011 r., doręczonym stronie pozwanej 29 lipca 2011 r., wezwała ją do zapłaty kwoty 9 000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z powyższym wypadkiem.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98§1 i §3 k.p.c., przyjmując - że koszty poniesione przez powódkę obejmują opłatę od pozwu - 300 zł, opłatę od pełnomocnictwa - 17 zł, wydatki na wynagrodzenie biegłych - 1 981,31 zł, a nadto koszty zastępstwa procesowego, przy czym za uzasadnione Sąd uznał żądanie kwoty 1 200 zł - stosownie do §2 ust.1 i 2, § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).